GLOBALISERING: CHINA, NEDERLAND EN DE REST

Bij sommige opdrachten heb je de atlas nodig. Daar staat dan dit plaatje bij →

INHOUDSOPGAVE

1. Globalisering 3
2. China 5
3. China, land van (meer dan) 1 miljard mensen 7
4. Provincies 9
5. Eénkindpolitiek 11
6. Verschillende volken 13
7. Tibet 14
8. Het belang van China voor het westen 15
9. Regionale verschillen binnen China 17
10. Migratie in China 17
11. Speciale Economische Zones 20
12. Vervuiling 22
13. China in de wereld 23
14. Aziatische tijgers 27
15. Investeringen China in buitenland 28
16. Investeringen China in Europa 30
17. Tenslotte 31

Bijlage A Route plannen (opdracht 28d) 32
Bijlage B Krantenartikelen 35

1. Globalisering

De wereld verandert. Niet zo lang geleden was het duidelijk: de rijke landen lagen in 'het westen' en de arme landen in 'het zuiden en het oosten'. Nu gaat het in Oost- en Zuidoost Azië door de **globalisering** veel beter. Globalisering betekent onder andere dat steeds meer landen deel uitmaken van de wereldhandel. Ook Volksrepubliek China (*People´s Republic of China*, gewoonlijk China genoemd) profiteert hiervan. Dit land is economisch enorm gegroeid. Op veel producten die je koopt, staat *Made in China*.

Het is de laatste jaren gelukt om veel bedrijven naar China te halen. Dit regelde de Chinese regering door gunstige omstandigheden voor deze bedrijven te creëren. Het werd goedkoop voor Westerse bedrijven om spullen in China te laten maken. Hierdoor groeide de economie, de wolkenkrabbers schoten de lucht in en de handel nam enorm toe.
Toen in 2008 de kredietcrisis toe sloeg, hadden veel landen (zoals Nederland) hier last van. De economische groei nam af in deze landen. China had hier veel minder last van en de economie bleef groeien. China is nu de tweede economie van de wereld, na de Verenigde Staten. Men verwacht dat in 2027 China ook de Verenigde Staten heeft ingehaald.

Opdracht 1
In zijn laatste *State of the Union*[1] gaf president Obama van de Verenigde Staten aandacht aan China als oprukkende wereldeconomie.
Hij liet het plaatje rechts zien waarin de grootte van de cirkels de omvang van de economie in dollars weergeeft.

a. Een paar jaar geleden was een ander land nog de tweede wereldeconomie. Welk land zou dat geweest zijn?

.....

b. Het "Gross Domestic Product" (Bruto Binnenlands Product) van de VS was (volgens het plaatje) in 2010: *14.6 trillion dollar*.
Trillion is vertaald in het Nederlands *biljoen* (dus niet *triljoen*, zie tabel hiernaast).

Getal	Amerikaans	Nederlands
10^3	thousand	duizend
10^6	million	miljoen
10^9	billion	miljard
10^{12}	trillion	biljoen
10^{15}	quadrillion	biljard
10^{18}	quintillion	triljoen
10^{21}	sextillion	triljard

Met hoeveel nullen schrijf je dat? .....

c. Schrijf het BBP van China (2010) voluit in cijfers.

.....

[1] The *State of the Union* is een jaarlijkse toespraak van de president van de Verenigde Staten tot de leden van het Amerikaanse Congres (het Huis van Afgevaardigden en de Senaat) over de staat van het land. De toespraak is min of meer vergelijkbaar met de Nederlandse Troonrede.

d. Er is iets raars aan de hand met het plaatje op de vorige bladzijde. Eigenlijk had het getekend moeten zijn zoals hiernaast. Wat is het verschil?

.....

e. Het is waarschijnlijk met opzet verkeerd getekend. Waarom zou dat gedaan zijn?

.....

.....

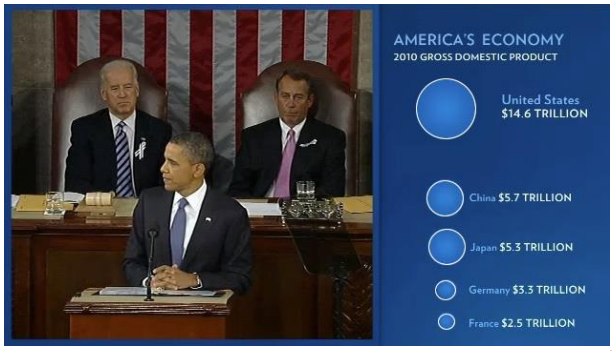

Bron: blog.mrmeyer.com/

Steropdracht

Leg uit dat de cirkel van de Verenigde Staten in het laatste plaatje beter getekend is Hiervoor heb je wel een beetje wiskunde nodig!

.....

.....

.....

2. China

Als je denkt aan China komen er vast wel een paar beelden bij je op. Misschien ben je ooit een keer in China geweest en heb je de Chinese muur bezocht. (Benieuwd hoe de Chinese muur vanuit de ruimte eruit ziet? Klik dan op http://bit.ly/chinesemuur!).
Of je denkt meteen aan Chinees eten. Bij jou in de buurt zal vast wel een Chinees restaurant zijn. In Nederland zijn er ongeveer 2000 Chinese restaurants!

Opdracht 2

a. Schrijf hieronder twee dingen die jou aan China doen denken.

1:.....

2:.....

Een deel van deze Chinese restaurants bevinden zich in de zogenaamde *Chinatowns*. Dit zijn wijken waar veel Chinezen wonen en daarom kun je er veel Chinese winkels en restaurants vinden. Veel grote steden hebben een Chinatown. Zo zijn er Chinatowns in Amsterdam en Den Haag, maar bijvoorbeeld ook in New York. Hieronder zie je straatnaambordjes uit Chinatowns in Nederland.

b. Ben je zelf een keer in een Chinatown geweest? Zo ja, waar en wat vond je ervan?

.....

c. Ga naar http://maps.google.nl en zoek de Nieuwmarkt, Amsterdam op. Ga met Google streetview langs de Geldersekade (even zijde) en noteer hieronder drie verschillende soorten Chinese winkels of restaurants.

1:.....

2:.....

3:.....

China ligt ver van ons vandaan, maar wel op het zelfde continent. Dit continent heet **Eurazië**. Om een indruk te krijgen hoe groot China is gaan we twee steden opzoeken. De eerste stad is Beijing, de andere stad is Urümqi .

Opdracht 3

a. Zoek de steden Beijing en Urümqi op en omcirkel ze op het kaartje hiernaast.

b. Wat is juist?

- ☐ Beijing ligt in het noordoosten van China en Urümqi ligt in het westen.
- ☐ Beijing ligt in het westen van China en Urümqi in het noordoosten.

c. Hoe veel kilometer liggen de steden hemelsbreed uit elkaar?

.....

d. De afstand tussen deze steden is ongeveer net zo groot als van:
   - ☐ Amsterdam naar Brussel
   - ☐ Amsterdam naar Parijs
   - ☐ Amsterdam naar Madrid

e. Zoek op hoeveel inwoners de steden Peking (Beijing) en Urümqi hebben.

   Peking/Beijing : .....

   Urümqi : .....

Hoe vind je de antwoorden in EduGIS?

1	Ga naar *http://kaart.edugis.nl/wereld.html*
2	Zoom in naar het gebied. Zoomen en verschuiven gaat net zoals in Google Maps. Je kunt de pijltjes gebruiken voor verschuiven en de + en - voor zoomen (zie plaatje hiernaast) . Maar je kunt ook inzoomen door dubbel te klikken op de kaart. Je kunt de kaart verschuiven door te 'slepen': klik in de kaart en sleep (linker muisknop vasthouden) de kaart in de gewenste richting. En als je een wieltje (scroll wheel) op je muis hebt: daarmee kun je ook zoomen!
3	**Lagenselectie**: kies uit de rubriek *China* de kaartlaag **Steden**.
5	Meet de afstand in EduGIS met behulp van de liniaal.
6	Klik met de rechtermuisknop op een stad om het aantal inwoners op te vragen

China is veel groter dan Nederland en ook groter dan heel Europa.
In zo´n uitgestrekt land vind je veel verschillende landschappen. Hoe zou bijv. het land er uitzien tussen de twee steden Beijing en Urümqi? Hoe wordt het gebruikt? Is er veel bos of zijn er juist veel weilanden? Is het bergachtig of juist vlak?

Opdracht 4
Bekijk de luchtfoto hiernaast.

a. Als je van Beijing naar Urümqi reist, welke landschappen verwacht je dan tegen te komen?

   .....

   .....

   .....

b. Waar zijn deze foto´s gemaakt? Zet onder elke foto het juiste nummer van het kaartje.

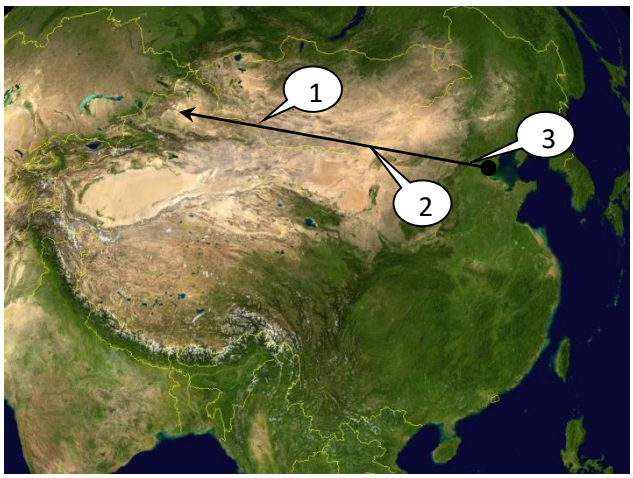

_____ _____ _____

3. China, land van (meer dan) 1 miljard mensen

China staat samen met de VS op nummer drie van de lijst *grootste landen in oppervlakte*. Alleen Rusland en Canada zijn groter.

Nr	Land	Oppervlakte in km2
1	Rusland	17,1 miljoen km2
2	Canada	9,9 miljoen km2
3/4	China	9,6 miljoen km2
3/4	Verenigde Staten	9,6 miljoen km2

Als je kijkt naar het aantal inwoners is China wel het grootste land ter wereld.

Nr	Land	Aantal inwoners (2009)
1	China	1.338.612.968
2	India	1.166.079.217
3	VS	307.212.123
4	Indonesië	240.271.522

Opdracht 5

a. Nederland staat op de ene lijst op 133^{e} plaats en op de andere op de 60^{e} plaats.
Op welke lijst zou Nederland het hoogst staan?
- ☐ ranglijst oppervlakte
- ☐ ranglijst aantal inwoners

b. Waarom denk je dat?

.....

Opdracht 6

a. In welk gedeelte van China denk jij dat de meeste Chinezen wonen?

.....

b. Waarom denk je dat?

.....

Opdracht 7

We gaan kijken hoe de bevolking van China in de loop der jaren is gegroeid. Dit kan met *Gapminder*. Klik op http://www.bit.ly/fPNa6p (link 1 [2])

a Wat staat op de horizontale as aangegeven? En wat op de verticale as? Geef de Nederlandse vertaling!

……

b Welke vier landen worden aangegeven in de grafiek?

……

c Je kunt nu duidelijk zien dat de bevolking van China enorm is gegroeid en ook de grootste is van de wereld. In welke periode is de bevolking het snelst gegroeid?

……

d Hoeveel inwoners heeft China in 2030 denk je?

……

De bevolking van China is dus enorm gegroeid. China probeert deze groei te verminderen. Zo hebben ze de éénkindpolitiek ingevoerd. Hier gaan we het in de volgende paragraaf over hebben. Maar hoe komt het dat de bevolking toch zo blijft groeien? Dit heeft te maken met de **levensverwachting**. Hier gaan we nu gegevens over bekijken. Open de grafiek door op http://www.bit.ly/ftKqUX (link 2) te klikken!

e Wat wordt er op de verticale as aangegeven?

……

f Wat was de levensverwachting in China en Nederland in 1980? En in 2009 (helemaal rechts in de grafiek)?
Vul de gegevens in de tabel hieronder in.

	Levensverwachting 1980	Levensverwachting 2009
China		
Nederland		

g Maak de volgende zinnen kloppend:
De gemiddelde levensverwachting is sinds 1900 in China en Nederland *toegenomen / afgenomen*.
In Nederland is de gemiddelde levensverwachting *hoger / lager* dan in China.
De gemiddelde levensverwachting is in Nederland altijd *hoger / lager* geweest dan in China.

[2] Als je dit op papier leest kun je natuurlijk niet op de links klikken. Gebruik dan de lijst op http://www.edugis.nl/lesmodules/bronnen/

h Maar wat voor gevolgen heeft de leeftijdsstijging voor de groei van de bevolking? Vul de ontbrekende woorden in. Kies uit: kennis, ouder, ziekenhuizen, groeien en hoger. Alle woorden mogen maar één keer gebruikt worden.

Doordat de levensverwachting steeds ..... wordt, worden de mensen steeds .....

Hierdoor blijft de bevolking .....

De stijging van de levensverwachting komt onder andere omdat artsen steeds beter zieke mensen kunnen helpen in .....

Dit komt omdat er meer ..... is over ziektes.

Stervraag

Je ziet in de grafiek de levensverwachting van Nederland rond 1917 en 1940 opeens erg dalen. De mensen werden in deze tijd dus opeens veel minder oud.
Wat was er in die periode aan de hand waardoor de levensverwachting plotseling zo sterk daalde?

4. Provincies

De bevolking van China is dus enorm gegroeid. Aan het begin van dit onderdeel heb je opgeschreven waar jij dacht dat het grootste gedeelte van deze bevolking zou wonen in China. Nu gaan we kijken of dit klopt. China bestaat uit meerdere provincies, van elke provincie weten we hoeveel mensen er wonen. We weten het **inwoneraantal**.

Opdracht 8
Open de kaart 'Bevolking per provincie'. Zie handleiding hiernaast!

a Welke provincie heeft de meeste inwoners?
Tip: klik met de rechter muisknop op een provincie om het inwoneraantal te zien.
……

b In de donkere gebieden wonen meer mensen. Waar wonen de meeste Chinezen?

……

Hoe?	
1.	Kies in de rubriek *China* de kaart **Bevolking per provincie (2006)**
2.	Klik met de rechtermuisknop op een provincie om de exacte gegevens op te vragen

We weten nu in welk gedeelte ongeveer de meeste mensen wonen. Om een nog beter beeld te krijgen van de spreiding van de bevolking over het land willen we de **bevolkingsdichtheid** weten. Wat is bevolkingsdichtheid? Een voorbeeld: In Nederland is de bevolkingsdichtheid ongeveer 400 inwoners per km^2. Dit betekend dat er ongeveer 400 mensen op een oppervlak van 1 km^2 wonen. Bij grote steden is de bevolkingsdichtheid groter dan op het platteland! Hiernaast is een kaart waarop de bevolkingsdichtheid in Nederland is aangegeven. Je ziet dat in drukke gebieden zoals bij Amsterdam en Rotterdam waar meer mensen wonen de bevolkingsdichtheid groter is.

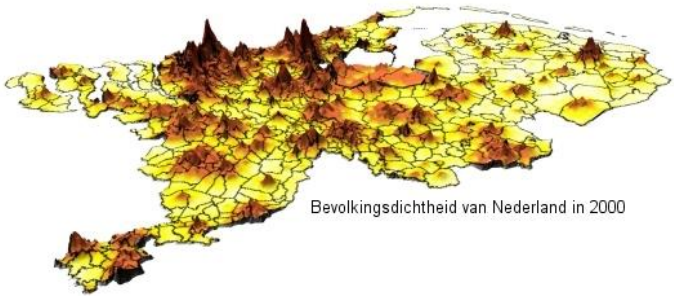

Bevolkingsdichtheid van Nederland in 2000

Terug naar China. We weten hoeveel mensen er in elke provincie wonen. Nu kunnen we de bevolkingsdichtheid berekenen. Dit doe je zo: het aantal inwoners deel je door de oppervlakte van het land in km^2.

Opdracht 9
Je hebt als het goed is nog steeds de kaart **Bevolking per provincie** open staan. Deze mag je sluiten. De kaart die je nu moet inladen heet **Bevolkingsdichtheid per provincie**.

a Wat valt je op als je deze kaart ziet? In welk *deel* van China is de bevolkingsdichtheid het grootst?

……..

b Welke *provincie* van China is het dichtst bevolkt? Met hoeveel mensen per km^2?

……..

c Zoek de bevolkingsdichtheid van je eigen gemeente op.
Dit kun je op EduGIS doen of in de Bosatlas (GB53 225-227 / GB52 201-203). Noteer de naam van je gemeente en de bevolkingsdichtheid hieronder. Met welke provincie uit China valt de bevolkingsdichtheid van jouw gemeente te vergelijken? Tip: Gebruik de legenda!

Naam gemeente: ……

Bevolkingsdichtheid: ……

Vergelijkbaar met provincie: ……

5. Eénkindpolitiek

Zoals je misschien wel weet, heeft China ook maatregelen genomen om de bevolkingsgroei te verminderen. Zo hebben ze de 'Eénkindregeling' ingevoerd. Dit is een regeling waardoor je als ouders niet meer dan één kind mag hebben. Hierdoor hopen de Chinezen op minder geboortes en zo op een vermindering van de bevolkingsgroei. Voor deze regeling hebben de Chinezen veel reclame gemaakt. Ze hingen grote posters over 'Family planning' in de straten op zodat iedereen er vanaf wist. Doel was de Chinezen bewust te maken dat ze maar één kind per ouder mochten hebben en daarom moesten ze 'Family planning' uitvoeren. Rechtsonder zie je een poster van deze campagne.

Je ziet een vrouw dolblij met haar enige kind. Met rechtsboven de tekst 'Carry out family planning '(voer gezinsplanning uit). Achter haar gloort een prachtige skyline.

De regeling is zeer succesvol. Naar schatting heeft de éénkindpolitiek er voor gezorgd dat er driehonderd miljoen minder Chinezen zijn geboren.

Opdracht 10
Wat vind jij van de 'éénkindregeling' die China heeft ingevoerd? Waarom?

……

……

Stervraag

Waarom heeft China deze poster zo gemaakt? Wat wil China nog meer aangeven dan dat je maar één kind mag hebben? Tip: kijk onder andere naar de achtergrond en houding van de vrouw!

……

Opdracht 11

We gaan een grafiek bekijken over het aantal Chinese jongens van 0 tot 4. Open de grafiek: http://www.bit.ly/ijTgG1 (link 3).

a Vul onderstaande tabel in door gegevens uit de grafiek te halen. Kijk in de grafiek hoeveel procent 0-4 jarigen in 1950, 1970, 1980, 2010 en 2030 er zijn.

Let op: vul de tabel eerst alleen in voor mannen!

	1950	1970	1990	2010	2030
Populatie mannen, leeftijd 0-4 in %					
Populatie vrouwen, leeftijd 0-4 in %					

b Je ziet in de grafiek soms stijgen en soms weer dalen. Wanneer denk jij dat in China de 'éénkind regeling' is ingevoerd? Waarom denk je dit?

……..

We gaan nu kijken wat de invoering van de éénkindpolitiek in China voor gevolgen heeft gehad voor meisjes. Open http://www.bit.ly/h7htOu (link 4).

c Vul nu de tabel ook voor de vrouwen van 0-4 jaar in. Maak de volgende zinnen af.
- In 1950 waren in China *meer/minder* jongens dan meisjes tussen de 0-4 jaar.
- In 2010 zijn er …….. % jongens in China en …….. % meisjes.
- Het verschil tussen jongens in meisjes is in 2030 nog maar …….. %. Dit is *meer/minder* dan in 1950.

Er zijn wel uitzonderingen op de éénkindregeling, één daarvan is dat Chinezen op het platteland twee kinderen morgen krijgen als het eerste kind geen jongen is.

d Waarom zouden ze in China liever een jongen hebben?

……

e Vind je het een goed idee om in Nederland ook zo´n regeling in te voeren? Waarom (niet)?

……

……

6. Verschillende volken

China is een groot land waar verschillende volkeren wonen. Deze volkeren verschillen in cultuur en taal. Ook zijn er regio's, provincies, die meer zelf mogen bepalen dan andere.
Dit valt een beetje te vergelijken met Friesland. Maar in China zijn de verschillen veel groter.
Friesland heeft wel een paar bijzondere rechten. Zo is het Fries erkend als een taal. En mogen de plaatsnamen ook in het Fries op de borden staan. Op het plaatje hiernaast zie je een voorbeeld. Firdgum is het Nederlands en Furdgum is het Fries.

We gaan de verschillende bevolkingsgroepen bekijken. Open de volgende link:
http://www.nytimes.com/interactive/2009/07/10/world/20090711-xinjiang.html (link 5).
Je ziet hier de verschillende bevolkingsgroepen van China.

Er zijn zoals je kunt zien op het kaartje veel verschillende volkeren. Als wij Chinezen zeggen bedoelen wij vaak de Han Chinezen.
De Chinese bevolking bestaat voor 90 % (!) uit Han Chinezen. Dit is dus verreweg de grootste groep!

Opdracht 12

a In welk gedeelte van China wonen de Han Chinezen vooral? In het oosten of westen?

……

b Klopt het dat de Han Chinezen in het dichtbevolkte deel van China wonen?

……..

c Goed of fout?

- In de provincies waar de bevolkingsdichtheid laag (zie kaart EduGIS) is wonen veel minderheden.

  goed / fout

- De Tibetaanse (E: *Tibetan*) bevolking woont alleen in de provincie Tibet, niet in andere delen van China.

  goed / fout

7. Tibet

Een provincie in China die een andere cultuur en taal heeft, is Tibet (Xizang Zizhiqu).
Dit is een autonome provincie in China, dat wel zeggen dat ze meer rechten hebben dan sommige andere provincies. Ook woont er in dit gebied een ander volk dan in het oosten van China.

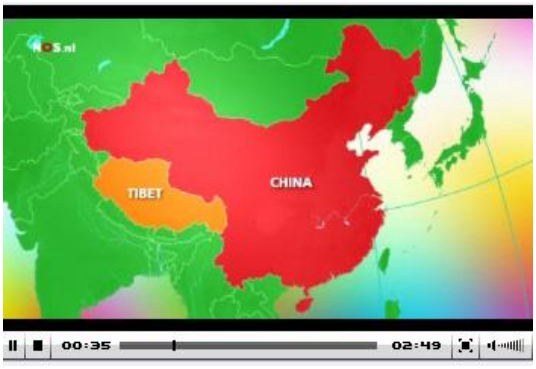

http://www.edugis.nl/lesmodules/bronnen/

Hiernaast zie je een oude Tibetaanse vrouw.

Hieronder enkele vragen die je kunt beantwoorden als je de uitzending van het Jeugdjournaal (Dalai Lama in Nederland) hebt bekeken.

Opdracht 13

a Wat betekent 'Dalai Lama' ?

……

b Waarom is de Dalai Lama zo bekend?

……..

c Zoek de provincie Tibet (Xizang Zizhiqu) in EduGIS op. Hoeveel mensen wonen er?

……

Van de bevolking die in Tibet woont behoort 70% tot het Tibetaanse volk.
Bereken hoeveel Tibetanen er in de provincie wonen en hoeveel (andere) Chinezen. Zet de antwoorden in de tabel hieronder.

	Aantal inwoners van de provincie Tibet (zie antwoord vraag c)	Aantal Chinezen	Aantal Tibetanen
Tibet			

Tibet is nu een provincie van China, maar het was vroeger een onafhankelijk land. In 1950-1951 werd het bezet door China en in 1965 werd een deel van het gebied tot provincie van China uitgeroepen. De rest van het gebied werd bij andere Chinese provincies gevoegd.
Tibet wil graag weer onafhankelijk worden. Er zijn dan ook regelmatig protesten van Tibetanen. Deze protesten worden vaak verzwegen door de Chinese overheid.

d Waarom wil China niet dat Tibet onafhankelijk wordt?

……

8. Het belang van China voor het westen

http://www.edugis.nl/lesmodules/bronnen/

Bekijk het filmpje *Chinese les op Nederlandse scholen*.
Op middelbare scholen in Nederland wordt sinds kort Chinese les gegeven.

Opdracht 14

a Zou jij het leuk vinden om Chinese les te krijgen? Waarom wel of niet?

.....

.....

b Als je aan je ouders vraagt of zij Chinese les hebben gehad op de middelbare school is het antwoord hoogstwaarschijnlijk nee.
Waarom zouden jongeren het nu wel gaan leren?

.....

.....

In hoofdstuk 1 werd al even het BBP genoemd: het Bruto Binnenlands Product. Het BBP geeft aan hoeveel geld er in een land verdiend wordt, ofwel hoe groot de economie is. Dat zegt nog niets over hoe rijk de inwoners van het land zijn, want in een land als China met heel veel inwoners moet het BBP met heel veel mensen gedeeld worden.
Daarom kijken we vaak naar het *BBP per hoofd van de bevolking.* Dat bepaalt hoeveel een inwoner gemiddeld verdiend.

Opdracht 15

Bekijk de kaart **BBP per hoofd per land (2008)** uit de rubriek *Welvaart*. Op deze kaart staat het BBP (Bruto Binnenlands Product) per hoofd (= inwoner) van alle landen afgebeeld.

a Hebben de landen met een donkere kleur een hoog of laag BBP per hoofd?

.....

b Zoek het BBP van Nederland en China op en zet dat in de tabel.

	BBP per hoofd in 2008
Nederland	
China	

Je ziet dat het *BBP per hoofd* van de bevolking in Nederland veel hoger is dan in China. Ook veel andere Aziatische landen als India, Thailand, Vietnam en Cambodia hebben een laag BBP per hoofd en daardoor ook gemiddeld lage lonen. We noemen deze landen daarom wel **lagelonenlanden**.

Opdracht 16

Hiernaast zie je foto´s van twee spijkerbroeken: de linker is gemaakt in China en de rechter in Italië.

a Welke denk jij dat duurder is? En waarom denk je dit?

.....

.....

Zo zijn er nog veel andere producten die we als voorbeeld hiervoor kunnen gebruiken. Zie de lijst *Producten uit China* hiernaast.

b Waarom laten veel bedrijven hun kleren in China maken?

.....

Consumentengoederen	Industriële goederen	Landbouwgoederen
Schoenen	Gietstukken, smeedijzer	Snijbloemen
Meubels	Chemicaliën	Visproducten
Kleding	Elektronische componenten	Vers fruit en groente
Cadeauartikelen	Bouwmateriaal	Natuurlijke ingrediënten voor cosmetica
Huishoudelijk textiel	Bevestigingsmaterialen	Natuurlijke ingrediënten voor geneesmiddelen
Huishoudelijke producten	Gereedschappen	Natuursteen
Juwelen	Medische en laboratoriuminstrumenten	Voedingsmiddelen
Lederen goederen	Mobiele apparatuur	Planten en stekmateriaal
Sportartikelen	Persoonlijke beveiligingsmiddelen	Geconserveerde groente en fruit
	Buizen en onderdelen daarvan	Hout- en houtproducten
	Sanitaire producten	

De spijkerbroek of het mobieltje dat je koopt wordt dus in de meeste gevallen in een *lagelonenland* gemaakt. Hiernaast zie je zo'n fabriek waar honderden Chinezen tegelijk achter een naaimachine zitten om jouw broek (?) te maken!

De welvaart in China is de laatste 50 jaar behoorlijk toegenomen.

Opdracht 17 Klik op http://www.bit.ly/eIR4u1 voor een grafiek waarin je deze toename kunt zien.

a Vul in de tabel in wat het BBP/hoofd voor Nederland en China was in 1960.

b Vergelijk deze tabel met de tabel in opdracht 15b.
Het verschil in welvaart tussen China en Nederland is de laatste 50 jaar *groter / kleiner* geworden.

	BBP per hoofd in 1960
Nederland	
China	

9. Regionale verschillen binnen China

Er zijn grote verschillen in welvaart *tussen* landen, maar ook *binnen* landen. In een enorm land als China zijn die verschillen erg groot!

a	Kies in de rubriek *China* de kaart ***BBP per hoofd per provincie (2009)*.**
b	Klik met de rechtermuisknop op een provincie om de exacte gegevens op te vragen

Opdracht 18

Bekijk de kaart van het BBP/hoofd per Chinese provincie.

a De rijke provincies liggen vooral *aan de kust / in het binnenland*.

b Hoeveel verdienen de mensen in de provincie Tibet gemiddeld?

.....

10. Migratie in China

We weten dat in het oosten (de kustprovincies) van China de meeste mensen wonen en dat daar de grootste steden zijn (hiernaast zie je foto van Hong Kong). In dit gebied zijn enorme fabrieken waar veel werk is. Daarom trekken mensen van het arme westen (het binnenland) naar deze regio om werk te zoeken. Dit levert **migratie**stromen op.

Hong Kong

Migratie gebeurt op verschillende niveaus. Op wereldwijde schaal, denk aan mensen die van het ene land naar het andere land verhuizen. Maar ook op lokaal niveau, het verhuizen van de ene provincie of gemeente naar de andere.

De redenen dat mensen migreren is afhankelijk van de pull en push factoren.

Chinese jongeren op zoek naar werk

Pull factoren zijn factoren die mensen aantrekken tot een gebied (denk: pull is trekken, aantrekken).

Push factoren zijn redenen die mensen weg laten trekken uit en gebied (denk: push is duwen, wegduwen, afstoten).

Bekijk de kaart **Migratie binnen China (2003).**

a	Kies in de rubriek *China* de kaart ***Migratie binnen China (2003)*.**
b	Klik met de rechtermuisknop op een provincie om de exacte gegevens op te vragen

Opdracht 19

a Zijn de donker gekleurde gebieden provincies waar mensen juist heen trekken (→ positief migratiesaldo) of weg trekken (→ negatief migratiesaldo)?
Zet dit hieronder in de tabel. Vul dit ook voor de anders gekleurde gebieden in.

	Migratiesaldo positief, negatief of nul
Licht	
Donker	
Grijs	

Chon Pong Lee is een arme boer die uit de provincie *Sichuan* komt. Hij verdient erg weinig geld als boer. Te weinig om zijn om zijn vrouw en kind te onderhouden. Zijn kind gaat sinds kort naar school en dat kost veel geld. Hij besluit daarom naar de kustprovincie *Guangdong* te trekken om werk te zoeken en zo meer geld te verdienen.

Chon Pong Lee heeft zijn nette kleren aan gedaan en is richting het oosten vertrokken. Hier eenmaal aangekomen gaat hij op zoek naar werk. Hij gaat bij fabrieken langs en solliciteert.

b Chon Pong Lee is natuurlijk niet de enige die naar deze provincie trekt. Hoeveel mensen migreren naar deze provincie?

Tussen de …… en de …… mensen

c Waarom trekken juist zoveel mensen naar deze provincie (wat is de *pull factor*)?

……

Chon Pong Lee heeft inmiddels een baan kunnen vinden in een fabriek in Hong Kong. Hij verdient ongeveer 200 euro in de maand. Een deel daarvan spaart hij voor zijn vrouw en kind. Twee keer per jaar reist hij met de trein terug naar zijn dorp om zijn vrouw en kind weer te zien. Het leven als arbeider in een fabriek in Hong Kong is erg eenzaam. De reis vanuit Hong Kong is ook nog geen makkelijke, hierbij gaan we hem een handje helpen.

Hierboven je een kaart van het treinnetwerk in China. Je gaat de reis van Chon Pong Lee plannen. Chon Pong Lee vertrekt uit Guangzhou en moet naar het dorpje Hanzhong. Deze plaatsen staan met een pijl aangegeven.

d Teken op de kaart met een gekleurde stift de route van Chon Pong Lee.

e In welke plaats moet hij overstappen?

.....

Vraag je docent om het filmpje *Chinese trein breekt snelheidsrecords* te laten zien.

Zoals je ziet is China bezig zich snel te ontwikkelen. Nieuwe spoorlijnen worden aangelegd waarop treinen sneller dan ooit rijden kunnen rijden. Goede verbindingen tussen steden zijn erg belangrijk voor de economie. Door de groei van China is het noodzakelijk om snelle verbindingen te hebben. China is er goed in om zulke treinverbindingen aan te leggen!

http://www.edugis.nl/lesmodules/bronnen/

11. Speciale Economische Zones

Zoals je gezien hebt, trekken veel mensen van het binnenland naar de kustprovincies. Ook zagen we dat de lonen in die gebieden veel hoger zijn dan in het westelijk gedeelte van China. Maar hoe komt dit? Waarom zijn juist in deze gebieden de lonen hoger?

Dit heeft deels te maken met de Speciale Economische Zones (SEZ). China heeft in 1979 de eerste zones vastgesteld. Nu zijn er in totaal zes zones.

Opdracht 20
Bekijk de kaart *Speciale economische zones* in EduGIS. Je ziet nu de SEZ gebieden aangegeven.

a In welke provincie liggen de Speciale Economische Zones 3,4 en 5?

.....

b Wat valt je op als je kijkt naar de ligging van de zones (SEZ)? In welk gedeelte van China liggen ze?

.....

c Ligt er ook een SEZ in de buurt van Beijing?

.....

Wat is er zo speciaal aan deze zones en waarom heeft China deze zones gemaakt?
Het speciale aan deze SEZ is dat ze bijzondere regels en wetten hebben. Door deze andere regels en wetten wil de regering van China buitenlandse bedrijven naar de SEZ gebieden lokken. Buitenlandse bedrijven betalen bijvoorbeeld veel minder belastingen.
Bijvoorbeeld: een bedrijf wil goederen in een loods opslaan in één van de SEZ gebieden om het daarna door te verhandelen. Normaal zou het bedrijf voor het opslaan van goederen veel belasting moeten betalen. Dit hoeft niet in een Speciale Economische Zone (SEZ). Het is daarom veel goedkoper voor deze bedrijven en daarom willen ze zich graag vestigen in deze gebieden!

Opdracht 21

Laad nu de kaart **Import/export per provincie (2006)** in bij EduGIS. Zorg ervoor dat je de laag Speciale Economische Zones boven hebt liggen (zoals op het plaatje hiernaast). Je kunt de volgorde van kaartlagen veranderen door een laag in de legenda naar boven of beneden te slepen.

Als een land goederen **exporteert** dan vervoert het goederen van het eigen land naar een ander land. Als een land goederen **importeert** dan haalt het goederen van een ander land naar het eigen land.
Alle spullen die wij kopen in de winkel en waarop '*Made in China*' staat worden dus door ons geïmporteerd vanuit China. Voor China is dat export: China is een **exportgericht** land, net als andere snelgroeiende landen.

In de provincie Guangdong wordt ontzettend veel geëxporteerd en geïmporteerd. Er is veel handel! Hierdoor zijn er veel banen en dus trekken veel mensen naar deze provincie zoals de boer Chon Pong Lee.

a Bekijk hoeveel de provincie Guangdong exporteert (tip: rechter muisknop!) en schrijf dit hieronder op.

.....

b Heeft het aanwijzen van SEZ geholpen bij het ontwikkelen van deze gebieden? Beargumenteer je antwoord door naar de kaart te kijken!

.....

.....

.....

12. Vervuiling

Er zijn ook nadelen aan de economische groei van China. Door de economische groei is er veel meer vervuiling ontstaan. De fabrieken stoten veel CO_2 uit. Ook is er veel vervuiling in de rivieren, omdat fabrieken en bedrijven niet zorgvuldig met hun afval omgaan. De milieuwetgeving wordt wel steeds strenger, maar er zijn nog veel mensen die zich niet goed aan deze regels houden.

CHINA WIL INFORMATIE OVER LUCHTVERVUILING NIET OPENBAAR MAKEN

Om onrust te voorkomen heeft de Chinese overheid de Wereldbank over weten te halen gegevens over de vervuiling in China niet bekend te maken.

Uit een eind vorig jaar afgesloten onderzoek over de kosten van de vervuiling in China bleek dat jaarlijks 750.000 Chinezen een vroegtijdige dood sterven omdat zij leven in een vervuilde woonomgeving. Het gaat daarbij voornamelijk om slachtoffers van luchtverontreiniging in de grote steden. Het rapport is opgesteld door Wereldbank en Chinese ministeries. Begin dit jaar werd het rapport gepubliceerd echter zonder de voor de Chinese overheid ongunstige cijfers.

Tussen de 350.000 en 400.000 doden vallen jaarlijks door de slechte buitenlucht in de Chinese steden. Meer dan 300.000 mensen sterven vroegtijdig door slechte lucht in huis. Een slechte waterkwaliteit voegt daar nog eens 60.000 doden per jaar aan toe.

Bron: Trouw, 3 juli 2007

Opdracht 22

Lees het artikel hierboven.

a Hoeveel slachtoffers vallen er per jaar door de slechte waterkwaliteit? .....

b Waar in China is de meeste vervuiling? .....

China is de afgelopen jaren economisch enorm gegroeid en heeft daarom nu de grootse CO_2 uitstoot van de wereld. Ze hebben de VS ingehaald. Toen Nederland en veel andere westerse landen economisch erg hard groeiden, werd er geen rekening gehouden met de vervuiling en CO_2-uitstoot. China zegt daarom: 'Jullie hebben, toen jullie economisch hard groeiden weinig rekening gehouden met de CO_2 uitstoot dus dan mogen wij dat nu ook'. In 2007 stelde China dat de economische groei voorrang heeft boven de aanpak van de klimaatsverandering. Ook zeggen ze dat het broeikaseffect voornamelijk ontstaan is door de westerse landen die jaren lang vervuilde lucht uitstootte.

c Stel dat je de baas van de Verenigde Naties bent. Welke argumenten zou je gebruiken om China te overtuigen iets aan de vervuiling te gaan doen?

.....

.....

13. China in de wereld

China is een nieuwe wereldmacht. Het is de tweede economie van de wereld. Dat China zo enorm gegroeid is, heeft gevolgen in de wereld. Geen enkel land kan meer om China heen. Het is opeens erg aantrekkelijk geworden om handel te gaan drijven met de Chinezen. China wordt ook wel de fabriek van de wereld genoemd. Ontzettend veel producten worden hier gemaakt, vanwege de lage lonen zoals je hebt gezien. Al deze producten moeten worden vervoerd naar andere landen. Dit gebeurd meestal per vliegtuig en per boot. Maar liefst 6 van 10 grootste containerhavens liggen in China! De haven van Singapore is de grootste ter wereld, de haven van Rotterdam is tiende. Deze gegevens komen uit 2008, inmiddels is Rotterdam uit de top 10 verdwenen.

Opdracht 23

Laad de kaart **Top 10 container havens** uit de rubriek *Transport*. Je ziet hier de havens uit de top 10 van 2008 afgebeeld. Bij elke haven staat hoeveel containers deze heeft vervoerd. Staat er bij een haven '11' dan betekent dit dat deze haven in één jaar 11 miljoen (11.000.000) containers heeft vervoerd!

a Hoeveel containers vervoert de grootste haven ter wereld?

……

Alle containers die in een haven aankomen worden verder vervoerd. Dit gebeurt per trein, vrachtauto of binnenvaartschip. Als jij op de snelweg rijdt en vrachtauto's met containers ziet, is de kans groot dat die van de Rotterdamse haven zijn opgehaald!

Deze containers worden vervolgens vervoerd naar het achterland. Als een haven een goede verbinding heeft met het achterland kunnen de containers sneller vervoerd worden. Dat bespaart geld. In Nederland is daarom de Betuweroute aangelegd. De Betuweroute is een treinspoor dat van de Rotterdamse haven naar Duitsland loopt en voor vrachttreinen is bedoeld.

b Wat valt je op als je naar de ligging in de wereld van de 10 grootste havens kijkt? In welk deel van de wereld liggen de meeste havens uit de top 10?

China exporteert dus erg veel, maar waar gaan al deze spullen heen? Naar welke landen wordt er meer geëxporteerd en naar welke landen minder? Dit kunnen we zien op de volgende kaart.

Opdracht 24
Open de kaart **China top 10 export bestemmingen (2009)** uit de rubriek *China*.
Hier wordt de top 10 van landen aangegeven waar China het meest naar exporteert. Het cijfer dat wordt gegeven is het aantal miljard dollar. Dus staat er 20, dan betekent dit 20 miljard dollar.

a Naar welk land exporteert China het meest? En hoeveel?

.....

b Voor hoeveel dollar exporteert China jaarlijks naar Nederland?

.....

De routes die de vrachtschepen varen om van Shanghai naar Rotterdam te komen kunnen verschillen.
Lees onderstaand artikel:

Gekaapte tanker voor Somalische kust

Gepubliceerd: 18 november 2008 08:16

Nairobi, 18 nov. Het is met afstand hun grootste buit tot nu toe: piraten voor de kust van Somalië hebben gisteren een Saoedische mammoettanker gekaapt met circa twee miljoen vaten olie aan boord, meer dan een kwart van de dagelijkse olieproductie van Saoedi-Arabië, 's werelds grootste olieproducent.

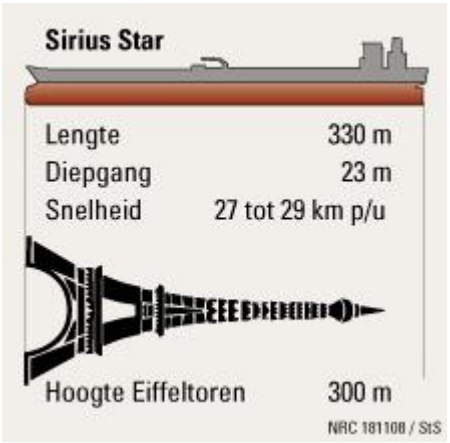

De piraten overmeesterden de 330 meter lange Sirius Star op 830 kilometer uit de kust. De piraten dirigeerden de tanker vanochtend naar de Somalische kustplaats Eyl, een stad waar veel zeerovers wonen.

De waarde van de olie aan boord wordt geschat op 78 miljoen euro, maar de piraten willen waarschijnlijk losgeld voor de vijfentwintig bemanningsleden van de boot. Een gekaapt schip kan meer dan een miljoen euro opleveren. Aan boord zijn Kroaten, Polen, Saoedi's, Filippino's en Britten. Over eventuele eisen van de piraten was vanochtend niets bekend.

Bekijk het plaatje dat bij het artikel staat. Het schip wat de piraten gekaapt hebben is nog langer dan de Eiffeltoren hoog is!

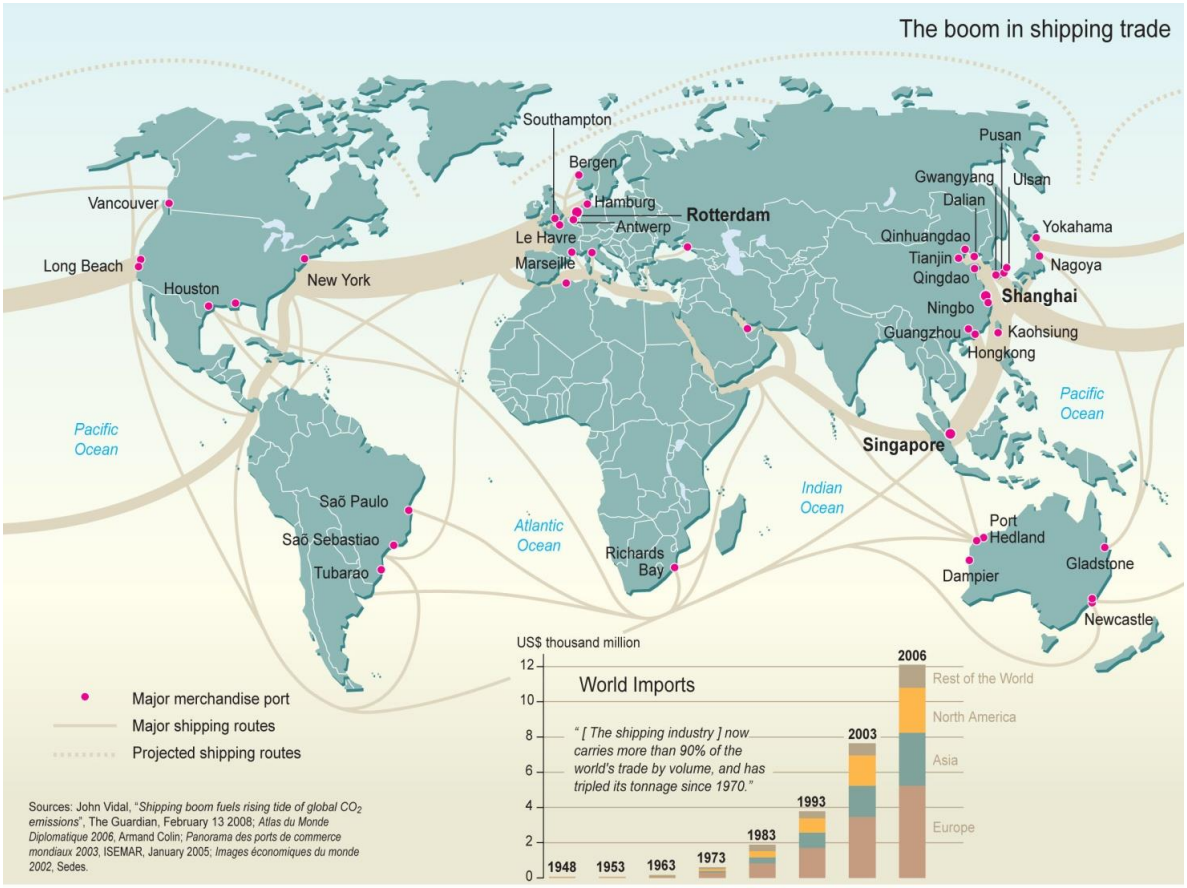

Opdracht 25

In de kaart hierboven staat een afbeelding van vaarroutes.

a Kleur op deze kaart Somalië. Gebruik de atlas als je niet weet waar Somalië ligt.

b Je weet dat Singapore de grootste containerhaven van de wereld is. Jaarlijks worden hier enorm veel containers verladen. Maar Singapore is een zogenaamde stadstaat. Een land dat bestaat uit één stad. Het heeft namelijk een oppervlakte van maar 683 km^2. Dit is de helft van de provincie Utrecht! Er zijn dus weinig fabrieken in Singapore die producten maken die daarna vervoerd worden naar andere landen.
Hoe kan het dat dan toch Singapore de grootste containerhaven van de wereld is?

---

c Stel je bent kapitein van een vrachtschip (er zijn ook vrouwelijke kapiteins! zie voorbeeld hiernaast!) en je hebt een vracht die je van Shanghai naar Rotterdam moet vervoeren. Je hebt 20 bemanningsleden aan boord waar jij de verantwoordelijkheid over hebt. Je woont zelf in Rotterdam, bent getrouwd en hebt twee kinderen. Je vertrekt vanuit de haven van Shanghai . Je wilt absoluut niet langs Somalië, omdat dit te gevaarlijk is. Je wilt je eigen leven en het leven van de bemanningsleden niet op het spel zetten.

Gekidnapte vrouwelijke kapitein Turkije weer thuis

Na maandenlang gekidnapt te zijn geweest door Somalische piraten, is de Turkse kapitein Aysun Akbay weer teruggekeerd in haar thuisstad İzmir.

Aysun Akbay, de vierde kapitein van de Horizon-1, bracht 89 dagen door in gevangenschap nadat haar schip was gekaapt. De organisatie die het schip bezat kwam gelukkig uiteindelijk tot een overeenkomst met de piraten. Ondanks de extreem barre omstandigheden die Akbay aan boord moest doorstaan zegt ze haar baan niet op te geven.

"Ik had een aantal zeer, zeer slechte dagen. We moesten voor alles toestemming vragen en het is fantastisch om nu vrij te zijn. Ik ben blij weer thuis te zijn", zei Akbay. "Maar ik ga absoluut gewoon verder met mijn werk". Haar vader, Özcan, uitte ook zijn blijdschap over de terugkomst van zijn dochter."Als een familie hebben we veel emoties en problemen moeten doorstaan de laatste paar maanden", zei hij. "Maar nu is het allemaal voorbij en we zijn de gelukkigste familie ter wereld".

Bron: Daily Hürriyet

Geef twee andere routes die je kunt varen, zodat je niet langs Somalië komt. Schrijf in de tabel langs welke havens je komt en door welke zeeën je vaart. Let op: Geef op de kaart route 1 met een blauwe lijn aan en route 2 met een rode lijn.

Route 1	
Havens	Zeeën

Route 2	
Havens	Zeeën

In de kaart op de vorige bladzij zie je bovenin twee gestippelde lijnen. Deze vaarroutes gaan door de IJszee. Deze routes zijn waarschijnlijk over enkele jaren te bevaren.

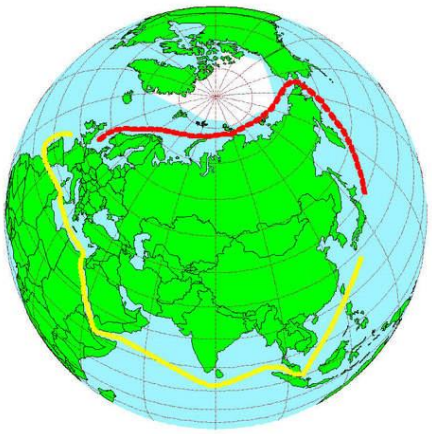

d Waarom kunnen vrachtschepen nu nog niet hier langs varen?

.....

e Bekijk nu de kaart hiernaast. Hier wordt de route door de IJszee weergegeven. Wat kan je zeggen over de lengte van de route over de IJszee in vergelijking met de route langs Somalië?

.....

14. Aziatische tijgers

Aziatische tijgers zijn landen in Azië. Deze landen hebben zich zeer snel en krachtig ontwikkeld, wat lijkt op de kracht en snelheid van een tijger. Vandaar de naam Aziatische tijgers.

Japan heeft als eerste land zich snel ontwikkeld. Dit was al in de jaren 60. De lonen waren er laag waardoor er veel goedkope producten konden gemaakt worden in de fabrieken. Toen de lonen stegen in Japan doordat er meer welvaart kwam verplaatsten de fabrieken zich naar andere lage loon landen in de buurt. Dit waren Zuid-Korea, Taiwan en China.

Nu worden de fabrieken uit deze landen weer verder verplaatst naar andere lage loon landen, zoals Indonesië en Vietnam. Dit omdat de lonen in eigen land gestegen zijn.

De opkomende economieën ontstaan dus onder andere omdat de lonen eerst laag zijn. Daardoor vestigen er zich veel fabrieken wat er toe leidt dat veel mensen werk krijgen. Zodoende stijgt de welvaart, mensen hebben meer geld en gaan ook meer uitgeven. De lonen stijgen dus ook. Daarom gaan fabrieken zich vestigen in andere lageloonlanden.

Opdracht 26
Vul het pijlenschema aan met de volgende woorden in: *Fabrieken verplaatsen - Meer werk – Lonen stijgen - Bouw fabrieken*.

Het gevolg van de groei van deze landen is dat het economisch zwaartepunt zich verplaatst. Dit lag eerst bij de EU en de VS. Nu is het verplaatst naar het zuidoosten van Azië.

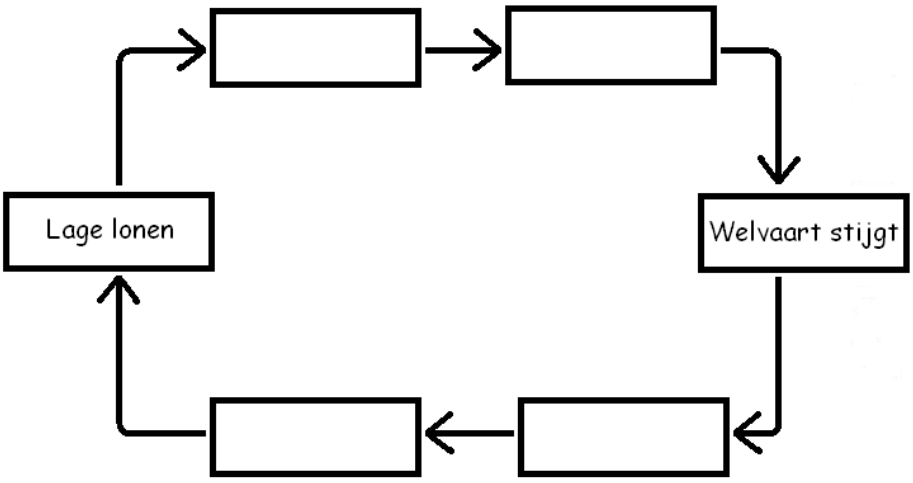

15. Investeringen China in buitenland

Investeringen in Afrika

Wat heeft het land China met het continent Afrika te maken? Vroeger vrij weinig. Hier is de laatste jaren verandering in gekomen. China is economisch erg gegroeid en ze hebben daarom geld over om te investeren in andere landen. Dit investeren doen ze met een achterliggende gedachte.

China exporteert ontzettend veel (denk aan je kleren, speelgoed etc.!). Het is een echt exportland. Ze maken erg veel producten, hiervoor hebben ze veel grondstoffen nodig, zoals bijvoorbeeld aardolie.
In Afrika hebben ze redelijk veel aardolie en andere grondstoffen. Daarom gaat China in deze landen investeren om ervoor te zorgen dat ze niet met een tekort aan grondstoffen komt te zitten.

Maar wat houdt dat investeren in? China investeert in Afrika door geld te lenen. Dit geld willen ze later terug krijgen. Zoals je weet is Afrika een erg arm continent. De meeste landen hebben weinig geld en de bevolking verdient ook weinig. De kinderen die er wonen kunnen niet altijd naar school omdat hun ouders dit niet kunnen betalen. De Afrikanen werken wel hard maar verdienen weinig. China heeft wel veel geld en wil hiermee de economie in Afrika laten groeien. Zo helpen ze onder andere landen als Nigeria om olie uit de grond te halen. Ook helpen ze met tal van andere dingen zoals het bouwen van wegen en mijnen. Zo wil China snel en makkelijk toegang krijgt tot de grondstoffen. Goede autowegen en spoorlijnen zijn daarom erg belangrijk.

Opdracht 27
Open de kaart **China investeringen in Afrika (2005)** (rubriek *China*) in EduGIS.

a Hoeveel geld heeft China in 2005 geïnvesteerd in Nigeria? Zoek dit ook op voor Zambia en Zuid-Afrika! Zet dit in de tabel hieronder.

	Investering China
Nigeria	
Zambia	
Zuid-Afrika	

b Bekijk kaart 167B (GB53) of kaart 151B (GB52). Wat wordt er met de oranje vierhoeken aangegeven?

.....

c In welk gedeelte van Nigeria heeft China denk jij het meest geïnvesteerd? Waarom denk je dat?

.....

Opdracht 28
Open de kaart **China Afrika handel (2006)** in EduGIS.

a Voor hoeveel dollar heeft China in 2006 handel gedreven met Nigeria? Waarin denk jij dat ze het meest hebben gehandeld?

.....

We hebben bij de vorige opdracht opgezocht hoeveel geld China in Zambia investeert. Dit doen ze vanwege de natuurlijke hulpbronnen van Zambia. Zo is er veel koper in de grond waar China in geïnteresseerd is. Koper wordt onder andere gebruikt voor het maken van bovenleidingen voor treinrails!

Als het goed is heb je bij EduGIS de kaarten China Afrika handel 2006 en China investeringen in Afrika (2005) open staan. Zo niet, open deze kaartlagen dan alsnog.

b Voor hoeveel US dollar heeft China met Zambia gehandeld in 2006? En met Zuid-Afrika? Vul de tabel hieronder in.

	Handel China in US dollar.
Zambia	
Zuid-Afrika	

China moet al het koper wat men uit de mijnen in Zambia haalt nog vervoeren naar China. Dit wordt in de meeste gevallen met de boot gedaan.

c Naar welk(e) Afrikaanse land(en) denk jij dat veel koper vanuit Zambia vervoerd wordt om daarna met de boot naar China vervoerd te worden? Zeg ook waarom je dit denkt.

.....

.....

d Jij gaat als Chinese investeerder naar Zambia om koper naar China te halen. De koper wordt uit de grond gehaald in Lusaka. Je gaat een contract met een vervoersbedrijf afsluiten voor 10 jaar. Hierin stel je vast welke route je de komende 10 jaar gaat gebruiken om het koper te vervoeren.

Bekijk de drie routes die in de bijlage (p. 32) staan. Kies één route uit die jou het beste lijkt. Houdt rekening met de reistijd, milieu en de plus en minpunten. Teken elke route met een lijn op de kaart van Zambia die in de bijlage zit! Teken daarna de route zo goed mogelijk (hoeft niet heel precies) in de kaart van Afrika die ook in bijlage zit. De havens staan met een pijl aangegeven!

16. Investeringen China in Europa

Dat China het niet alleen bij investeringen in Afrika houdt, is de afgelopen periode gebleken. Heel Europa moet bezuinigen, het ene land meer dan het andere. Daardoor ziet China de mogelijkheden om haar invloed uit te breiden. China heeft aangekondigd ook veel geld te willen investeren in Griekenland. Dit willen ze doen door leningen te verstrekken. Zoals je vast wel op het nieuws hebt gezien, moet Griekenland veel bezuinigen.

Eén onderdeel waarin China investeert is de haven van Piraeus.

Opdracht 29

a Zoek in EduGIS of in de atlas op waar Piraeus ligt.

b Kijk op de kaart 'vaarroutes' bij opdracht 25. Waarom wil China juist in deze haven investeren?

.....

c In China noemt men de haven van Piraeus het 'Rotterdam van het zuiden'. Waarom noemen ze dit zo?

.....

d Ook Nederland is interessant voor Chinese investeerders (zie krantenartikel, Volkskrant 1 februari 2011).
Noem een reden waarom dat interessant is voor China en een reden waarom het interessant is voor Nederland.

Voor China: .....

Voor Nederland: .....

grotere versie op pagina 35

Chinezen werken snel en goed. Mogelijk gaan ze daarom in Nederland wegen aanleggen, zegt zakenbank NIBC. Hierboven de verbrede A2. Foto Joost van den Broek / de Volkskrant

Werk aan de weg: Chinezen komen

Van onze verslaggever
Frank van Alphen

AMSTERDAM Zakenbank NIBC overweegt Chinese ingenieurs en banken te betrekken bij de verbetering en de financiering van de snelweg tussen Amsterdam en Almere.

De zakenbank is een van de partijen die samen met wegenbouwers en aannemers wil meedingen aan de aanbesteding van het A1/A9-traject. Rijkwaterstaat, dat de aanbesteding dit najaar uitschrijft, heeft 1,5 miljard euro ingeboekt voor dit infrastructurele project, dat in 2014 begint.

Dit zei Jeroen Drost, bestuursvoorzitter van NIBC, maandag in *Het Financieele Dagblad*. Volgens de bankier, die voor ABN Amro in Azië heeft gewerkt, zijn de Chinezen snel en efficiënt en hebben ze bewezen goed te kunnen bouwen. 'Je hoeft maar met je ogen te knipperen en er ligt weer een rondweg om Peking', aldus Drost.

Grote bouwers en banken in binnen- en buitenland lopen zich warm voor het A1/A9-project dat bestaat uit wegverbredingen, tunnels en bruggen tussen Amsterdam en Almere. Zo laat bouwonderneming Heijmans weten te willen meedingen naar het A1/A9-project, dat onderdeel is van het aanpakken van het wegennet in het gebied van Schiphol tot Almere. De bouwer weet nog niet wat de samenstelling van het uiteindelijke consortium zal zijn.

Chinese bouwbedrijven worden steeds actiever in het buitenland. Tot voor kort concentreerden deze bouwers zich op infrastructuur in Afrika. Sinds kort zien ze Europa ook als hun werkterrein. Onlangs is een Chinees consortium uitgekozen om een snelweg in Polen aan te leggen. 'Dat consortium was 23 procent goedkoper dan de nummer-twee', zegt Koos Tesselaar, adviseur bij NIBC en eigenaar van ingenieursbureau Taken.

Volgens Tesselaar zullen Chinese bouwers een steeds grotere rol gaan spelen in Europa. 'Om te kijken wat

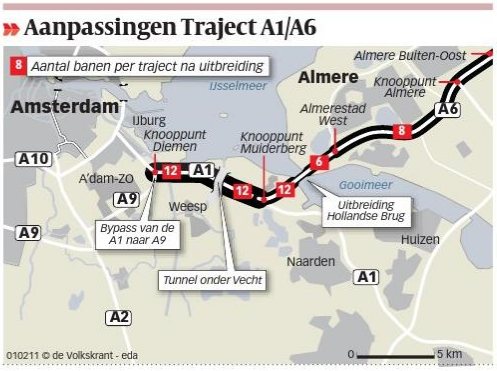

Chinese ingenieurs en bouwbedrijven kunnen kunnen, gaan we in maart met Nederlandse bouwers, ingenieursbureaus en financiers op bezoek in China', zegt Tesselaar. Hij verwacht dat Nederlandse bedrijven kunnen leren van de Chinese bouwers. 'De bouwtijd is in China korter. Bijvoorbeeld omdat daar wordt gewerkt met drieploegendiensten.'

Tesselaar vindt het logisch dat Chinese bedrijven hun vleugels uitslaan. 'Aan de andere kant werken Nederlandse bouwers, architecten en ingenieursbureaus ook in China. Rem Koolhaas is bijvoorbeeld de ontwerper van een beeld bepalend gebouw in Peking. Grote ingenieursbureaus uit Nederland zijn betrokken bij de aanleg van havens, kustverbetering en milieuprojecten.'

Het A1/A9-project is een publiek-private samenwerking die op een nieuwe leest is geschoeid. Het consortium dat de opdracht binnenhaalt, bouwt niet alleen de wegen en tunnels. De bouwer is de komende decennia ook verantwoordelijk voor het onderhoud van de weg. 'Deze vorm van aanbesteden pakt 20 procent goedkoper uit voor de overheid', zegt Tesselaar. 'Dat is de ervaring en Groot-Brittannië en Duitsland.' 'Bij het ontwerp wordt al rekening gehouden met het onderhoud. Dat stimuleert ook innovaties. De bouwer die een slimme en goedkope geluidswal bouwt, wordt beloond.'

China komt andere landen niet alleen te hulp met leningen, maar ook door bedrijven over te nemen.

Er wordt verschillend gereageerd op de hulp van China. Sommigen vinden het positief, omdat China met deze investering vertrouwen geeft aan Europa. Andere mensen reageren minder positief en vrezen voor een te grote invloed van China op de wereldeconomie.

17. Tenslotte

Opdracht 30
China is veel in het nieuws. Het artikel hiernaast is tamelijk ingewikkeld, maar met de kennis die je nu hebt over de rol van China in de wereld kun je het vast goed begrijpen.

Stel je voor dat je journalist bent van ***7 days***, de weekkrant voor jong Nederland. Schrijf hieronder een korte, eenvoudige versie van het artikel uit de Volkskrant. Zorg ervoor dat leeftijdsgenoten die minder weten van China het ook kunnen begrijpen.

grotere versie op pagina 36

de Volkskrant woensdag 23 februari 2011

China maakt zich zorgen over personeel in bevriende natie

Van onze correspondent
Hans Moleman

SHANGHAI De Chinese regering maakt zich ernstige zorgen over het lot van de dertigduizend Chinezen, vooral bouwvakkers, in Libië. Peking besloot dinsdag vliegtuigen en schepen naar de regio te sturen om hen te evacueren, na berichten dat honderden Chinezen op de vlucht waren geslagen nadat hun werkkamp was geplunderd door wat Peking als 'bendes' omschreef.

Bij aanvallen op bedrijfsinstallaties is er 'vernield, gepunderd, brand gesticht en er zijn gewonden gevallen', meldt het Chinese ministerie van Buitenlandse Zaken. Duizenden Chinese werknemers zouden nu te voet op weg zijn naar veiliger oorden. De Chinese kolonie in Libië is waarschijnlijk de grootste concentratie van buitenlanders in het land. China's staatsbedrijven zijn er al jaren actief bij de aanleg van infrastuctuur.

Peking heeft een noodhoofdkwartier onder leiding van vicepremier Zhang Dejiang in het leven geroepen om de reddingsoperatie te leiden, meldde persbureau Nieuw China dinsdagavond. Containerschepen van staatsrederij Cosco en Chinese vissersboten die in de buurt zijn, worden naar de kust gedirigeerd om mensen te evacueren. Het is voor het eerst dat Peking zo'n grote evacuatie moet uitvoeren voor gestrande werknemers.

China is al dertig jaar goede vrienden met het regime van Kadhafi. Peking, dat overvallen lijkt door de ontwikkelingen in de bevriende natie, heeft zich onthouden van commentaar op de opstand. China herhaalde dinsdag alleen dat het hoopt dat Libië 'zo snel mogelijk de sociale stabiliteit en de politieke orde kan herstellen'.

Tot de grote projecten die Peking voor Kadhafi uitvoert behoort de aanleg van twee spoorlijnen. Het werk wordt gedaan door China Railway Construction Corporation, een aan het leger gelieerde staatsfirma die tot de grootste bouwbedrijven ter wereld wordt gerekend.

Daarnaast werken er duizenden Chinezen bij de aanleg van telecommunicatienetwerken en bij de olievelden. De afgelopen jaren was er soms wrijving met de plaatselijke bevolking, die vindt dat de Chinezen werk inpikken dat eigenlijk door Libiërs zou moeten worden gedaan.

Ook enkele Zuid-Koreaanse bouwbedrijven zijn aangevallen en geplunderd, waarbij vijf gewonden vielen. Volgens de regering in Seoul zijn er 1.400 Zuid-Koreaanse bouwvakkers in Libië.

SEVENDAYS 7 Weekkrant voor jong Nederland

Bijlage A Route plannen (opdracht 28d)

Route 1: Dar Es Salaam (Tanzania)

Er loopt een spoorlijn van Lusaka (Zambia) naar de haven Dar Es Salaam in Tanzania. De spoorlijn gaat langs Kasama (Zambia) en vervolgens de grens over naar Tanzania. Deze spoorlijn heet TAZARA, wat staat voor **Ta**nzania **Za**mbia **Ra**ils.
Vanuit deze haven kan de koper per schip naar China vervoerd worden.
Geef deze route met een **blauwe** lijn aan op de kaart in de bijlage!

Plus punten:

- Goed voor lokale economie, spoorlijn moet onderhouden worden.
- Spoorlijn grotendeels betaald door China. Jij als Chinees vindt dit een plus punt!

Min punten:

- Haven Dar Es Salaam verwerkt containers niet snel. De haven is niet efficiënt, ze moeten uitbreiden maar ze hebben geen geld.
- De spoorlijn kan bij heftige regenval verzakken, waardoor je vertraging oploopt.

Reistijd tot haven met trein: ongeveer 3 dagen

Milieu: ++

Route 2: Durban (Zuid-Afrika)

Deze route loopt vanuit Zambia naar Zimbabwe en eindigt in Zuid-Afrika.
Vanuit Lusaka wordt het koper in containers op de trein en vrachtwagen gezet naar Livingstone.
Vanuit Livingstone gaat het koper de grens naar Zimbabwe over en wordt het naar de haven in Durban (Zuid-Afrika) gebracht.
Vanuit de haven in Durban, in Zuid-Afrika, kunnen de goederen per boot naar China worden vervoerd. Kleur deze route **rood** in de kaart!

Min punten:

- Je maakt gebruik van trein en vrachtwagen. Vrachtwagen is minder milieu vriendelijk.

Pluspunten:

- De haven van Durban verwerkt de containers snel. De containers worden dus snel op een boot richting China gezet.

Reistijd tot haven:

- Trein: ongeveer 3
- Vrachtwagen: ongeveer 5 dagen

Milieu: +

Route 3: Beira (Mozambique)

Deze route gaat vanuit Lusaka via Chirundu naar de plaats Beira in Mozambique. Het koper wordt alleen met vrachtwagens vervoerd. Er is geen spoorlijn. De vrachtwagens gaan vanuit Lusaka eerst naar Chirundu. Hier gaan ze de grens over naar Zimbabwe en rijden ze naar de havenplaats Beira in Mozambique.
Bij Beira worden de containers over gezet op boten en vervoerd naar China. Kleur de route met een **groene** lijn in de kaart!

Minpunten:

- Vrachtwagens, deze zijn milieu onvriendelijk.
- De haven van Beira is niet erg modern. Overladen van goederen kost veel tijd.

Pluspunten:

- Het is de kortste route.
- Zambia en Mozambique hebben afgesproken te investeren in wegen, spoorlijnen en de haven. Dus het wordt verbeterd!

Reistijd tot haven:

- Vrachtwagen: ongeveer 2 dagen

Milieu: -

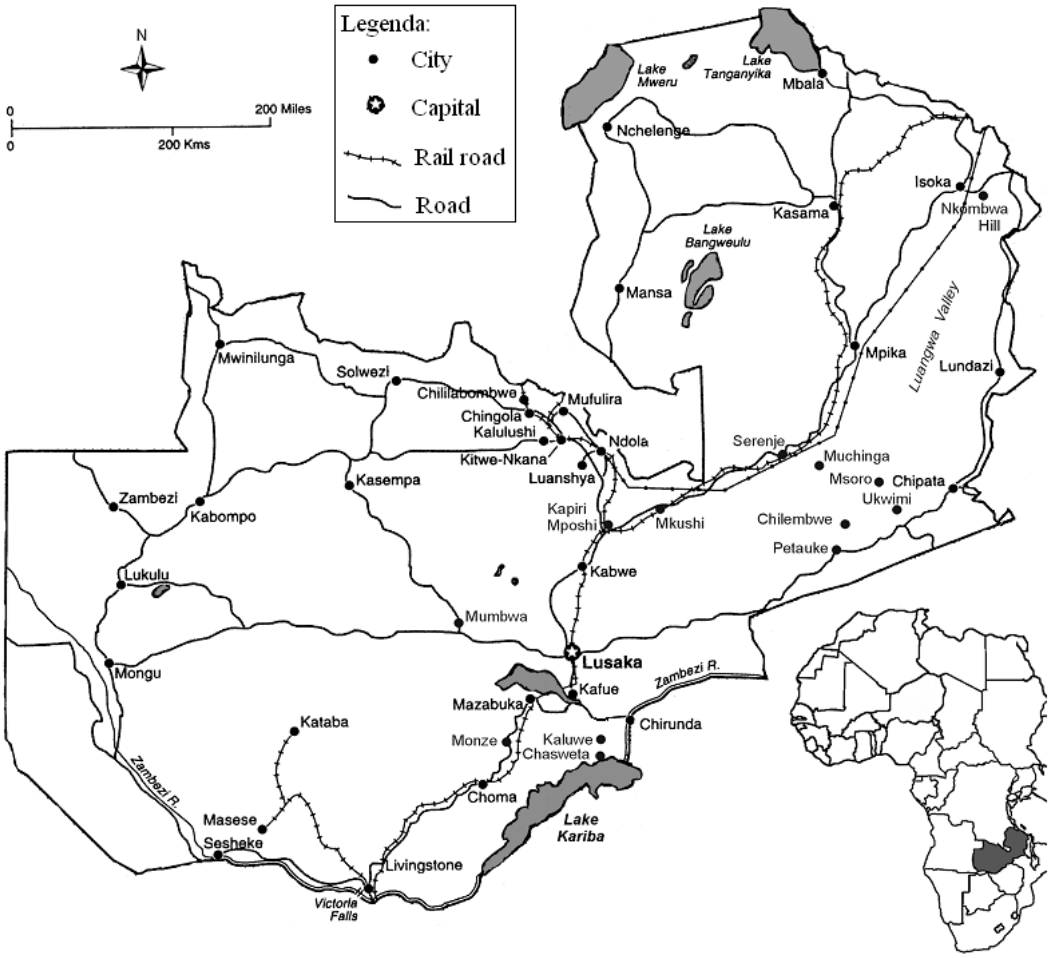

Dar Es Salaam
TANZANIA
ZAIRE
L. Malawi
Luangwa R.
Nyika
North Luangwa
ANGOLA
MALAWI
South Luangwa
Mfuwe
ZAMBIA
Lilongwe
Kafue
Lusaka
Lower Zambezi
Zambezi R.
Liwonde
Blantyre
Kunene R.
Mana Pools
L. Kariba
Matusadona
Victoria Falls
Serra Cafema
Caprivi
Chizarira
Harare
Chobe R.
Chobe
Etosha
Hwange
MOZAMBIQUE
Okavango Delta
ZIMBABWE
Skeleton Coast
Namib Desert
Maun
Beira
Bulawayo
NAMIBIA
Makgadikdadi Pans
Matopos
Central Kalahari
Gonarezhou
Swakopmund
Windhoek
Mashatu
Limpopo R.
Walvis Bay
BOTSWANA
Kruger
Vilanculos
Bazaruto Archipelago
Namib Naukluft
Kalahari Desert
Gaborone
Sabi Sands
Sossusvlei
Madikwe
Pretoria
Maputo
INDIAN OCEAN
Johannesburg
SWAZILAND
Fish River Canyon
Greater St. Lucia Wetland Park
SOUTH AFRICA
Hluhluwe & Umfolozi
Orange R.
Kimberley
Richards Bay
MADAGASCAR
ATLANTIC OCEAN
LESOTHO
Durban
Anjanjavay
Mahajanga
Addo Elephant
Antananarivo
Périnet
Stellenbosch
Cape Town
George
Cape Point
Knysna
Plettenberg Bay
Port Elizabeth
Hermanus
Isalo
Tulear
Cape of Good Hope
Berenty

Werk aan de weg: Chinezen komen

Van onze verslaggever
Frank van Alphen

AMSTERDAM Zakenbank NIBC overweegt Chinese ingenieurs en banken te betrekken bij de verbetering en de financiering van de snelweg tussen Amsterdam en Almere.

De zakenbank is een van de partijen die samen met wegenbouwers en aannemers wil meedingen aan de aanbesteding van het A1/A9-traject. Rijkwaterstaat, dat de aanbesteding dit najaar uitschrijft, heeft 1,5 miljard euro ingeboekt voor dit infrastructurele project, dat in 2014 begint.

Dit zei Jeroen Drost, bestuursvoorzitter van NIBC, maandag in *Het Financieele Dagblad*. Volgens de bankier, die voor ABN Amro in Azië heeft gewerkt, zijn de Chinezen snel en efficiënt en hebben ze bewezen goed te kunnen bouwen. 'Je hoeft maar met je ogen te knipperen en er ligt weer een rondweg om Peking', aldus Drost.

Grote bouwers en banken in binnen- en buitenland lopen zich warm voor het A1/A9-project dat bestaat uit wegverbredingen, tunnels en bruggen tussen Amsterdam en Almere. Zo laat bouwonderneming Heijmans weten te willen meedingen naar het A1/A9-project, dat onderdeel is van het aanpakken van het wegennet in het gebied van Schiphol tot Almere. De bouwer weet nog niet wat de samenstelling van het uiteindelijke consortium zal zijn.

Chinese bouwbedrijven worden steeds actiever in het buitenland. Tot voor kort concentreerden deze bouwers zich op infrastructuur in Afrika. Sinds kort zien ze Europa ook als hun werkterrein. Onlangs is een Chinees consortium uitgekozen om een snelweg in Polen aan te leggen. 'Dat consortium was 23 procent goedkoper dan de nummer-twee', zegt Koos Tesselaar, adviseur bij NIBC en eigenaar van ingenieursbureau Taken.

Volgens Tesselaar zullen Chinese bouwers een steeds grotere rol gaan spelen in Europa. 'Om te kijken wat

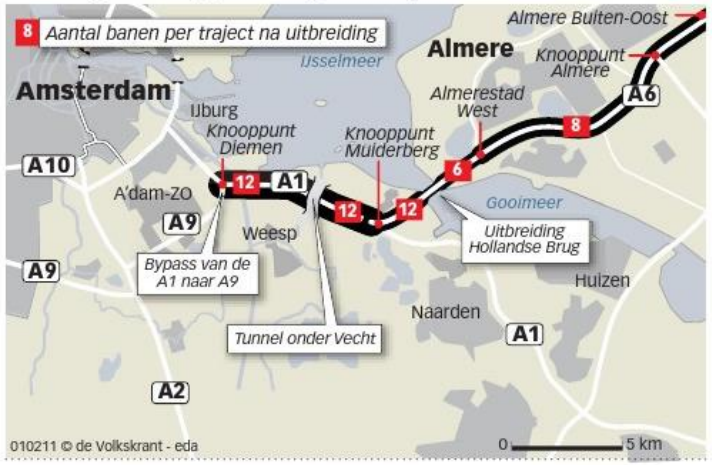

Chinese ingenieurs en bouwbedrijven kunnen, gaan we in maart met Nederlandse bouwers, ingenieursbureaus en financiers op bezoek in China', zegt Tesselaar. Hij verwacht dat Nederlandse bedrijven kunnen leren van de Chinese bouwers. 'De bouwtijd is in China korter. Bijvoorbeeld omdat daar wordt gewerkt met drieploegendiensten.'

Tesselaar vindt het logisch dat Chinese bedrijven hun vleugels uitslaan. 'Aan de andere kant werken Nederlandse bouwers, architecten en ingenieursbureaus ook in China. Rem Koolhaas is bijvoorbeeld de ontwerper van een beeld bepalend gebouw in Peking. Grote ingenieursbureaus uit Nederland zijn betrokken bij de aanleg van havens, kustverbetering en milieuprojecten.'

Het A1/A9-project is een publiek-private samenwerking die op een nieuwe leest is geschoeid. Het consortium dat de opdracht binnenhaalt, bouwt niet alleen de wegen en tunnels. De bouwer is de komende decennia ook verantwoordelijk voor het onderhoud van de weg. 'Deze vorm van aanbesteden pakt 20 procent goedkoper uit voor de overheid', zegt Tesselaar. 'Dat is de ervaring en Groot-Brittannië en Duitsland.' 'Bij het ontwerp wordt al rekening gehouden met het onderhoud. Dat stimuleert ook innovaties. De bouwer die een slimme en goedkope geluidswal bouwt, wordt beloond.'

de Volkskrant woensdag 23 februari 2011

China maakt zich zorgen over personeel in bevriende natie

Van onze correspondent
Hans Moleman

SHANGHAI De Chinese regering maakt zich ernstige zorgen over het lot van de dertigduizend Chinezen, vooral bouwvakkers, in Libië. Peking besloot dinsdag vliegtuigen en schepen naar de regio te sturen om hen te evacueren, na berichten dat honderden Chinezen op de vlucht waren geslagen nadat hun werkkamp was geplunderd door wat Peking als 'bendes' omschreef.

Bij aanvallen op bedrijfsinstallaties is er 'vernield, gepunderd, brand gesticht en er zijn gewonden gevallen', meldt het Chinese ministerie van Buitenlandse Zaken. Duizenden Chinese werknemers zouden nu te voet op weg zijn naar veiliger oorden. De Chinese kolonie in Libië is waarschijnlijk de grootste concentratie van buitenlanders in het land. China's staatsbedrijven zijn er al jaren actief bij de aanleg van infrastuctuur.

Peking heeft een noodhoofdkwartier onder leiding van vicepremier Zhang Dejiang in het leven geroepen om de reddingsoperatie te leiden, meldde persbureau Nieuw China dinsdagavond. Containerschepen van staatsrederij Cosco en Chinese vissersboten die in de buurt zijn, worden naar de kust gedirigeerd om mensen te evacueren. Het is voor het eerst dat Peking zo'n grote evacuatie moet uitvoeren voor gestrande werknemers.

China is al dertig jaar goede vrienden met het regime van Kadhafi. Peking, dat overvallen lijkt door de ontwikkelingen in de bevriende natie, heeft zich onthouden van commentaar op de opstand. China herhaalde dinsdag alleen dat het hoopt dat Libië 'zo snel mogelijk de sociale stabiliteit en de politieke orde kan herstellen'.

Tot de grote projecten die Peking voor Kadhafi uitvoert behoort de aanleg van twee spoorlijnen. Het werk wordt gedaan door China Railway Construction Corporation, een aan het leger gelieerde staatsfirma die tot de grootste bouwbedrijven ter wereld wordt gerekend.

Daarnaast werken er duizenden Chinezen bij de aanleg van telecommunicatienetwerken en bij de olievelden. De afgelopen jaren was er soms wrijving met de plaatselijke bevolking, die vindt dat de Chinezen werk inpikken dat eigenlijk door Libiërs zou moeten worden gedaan.

Ook enkele Zuid-Koreaanse bouwbedrijven zijn aangevallen en geplunderd, waarbij vijf gewonden vielen. Volgens de regering in Seoul zijn er 1.400 Zuid-Koreaanse bouwvakkers in Libië.